

SOUPORABA VOZIL

Korak bližje "tretji transportni revoluciji"

Car sharing, ki naj bi zmanjšal stroške družinskih proračunov in škodljive učinke prometa na okoje, bo zaživel tudi v Mariboru, najprej z desetimi vozili na petih lokacijah

Jasmina Cehnar

Po Ljubljani, Murski Soboti in Kranju podjetje Avant Car svoj "car sharing" z električnimi vozili širi tudi v Maribor.

To je sploh prva možnost organizirane souporabe avtomobilov v mestu ob Dravi, ki naj bi ljudem prinesla velike prihranke in mesto počasi približala "tretji transportni revoluciji" oziroma tako imenovani novi mobilnosti, ki se iz potratnega in tudi ekološko spornega lastništva avtomobila preusmerja na javni prevoz, kolesa in deljeno ekonomijo.

Avant Car v Mariboru začneja z desetimi električnimi avtomobili na petih lokacijah - na Rakuševem trgu, Partizanski cesti, Slomškovem trgu, Lentu in Strossmayerjevi ulici. Tam si bo, takoj ko bo dovolj registriranih uporabnikov, možno izposoditi BMW i3, renault zoe ali volkswagen e-golf, ki so jih včeraj Mariborčanom v Grajski ulici tudi že pokazali, med 17. in 21. julijem pa bodo svojo storitev ljudem predstavljali še v mariborskem Europarku.

Ključ ni potreben

Sistem, v katerega se je že možno registrirati, sicer deluje s pomočjo mobilnega telefona oziroma aplikacije Avant2Go. Ta pokaže razpoložljivost avtomobilov v neposredni bližini uporabnika, ki mora rezervirati izbrano vozilo, to pa ga nato 15 minut čaka brezplačno. Voznik avto nato odklene z aplikacijo in ga odpelje, ključa pa ne potrebuje. Uporabniška izkušnja se zaključí z vrnitvijo avtomobila na izhodiščno točko ali pa katero od drugih štirih lokacij ter avtomatskim obračunom storitve. **Matej Čer**, prokurist Avant

Carja, je ob tem povedal, da bodo že jeseni ponudbo v Mariboru razširili z desetimi dodatnimi avtomobili na petimi novih lokacijah, nadaljnja širitev pa bo odvisna od povpraševanja. Njihov končni cilj pa je široka mreža z električnimi vozili za souporabo, tudi v bolj oddaljenih krajih v Mariboru in okolici.

Pa tarife? Prijava v sistem stane 29 evrov (možni pa so tudi različni paketi), nato pa je plačilo le še po uporabi, ki je odvisna od tipa avtomobila in kombinacije prevožene razdalje ter porabljenih minut. Kot je ponazoril Čer, kilometer s smartom stane 20 centov, minuta pa čez dan pet centov, zvečer pa cent. Za petkilometrsko vožnjo bi v pol ure tako čez dan plačali 2,5 evra. Ob tem obstaja tudi omejitev, in sicer minimalna tarifa, ki je kot startnina pri taksiju in znaša 2,4 evra za smarta oziroma največ štiri evre (za BMW i3). Na začetku, ko bo le nekaj vozil, je cenovna politika nastavljena tako, da spodbuja vožnje znotraj mesta, z razširitvijo mreže pa bo bolj ugodna tudi vožnja v denimo Ljubljano, ki zdaj v primeru najema najcenejšega smarta stane okoli 32 evrov v eno smer.

S 500 na 100 evrov na mesec

Projekt je za investitorja, ki je s tem sistemom med pionirji na svetovni ravni, precej tvegan, še zlasti, ker drugod car sharing uvajajo v mestih z vsaj milijonom prebivalcev, Slovenci pa so tudi izjemno navezani na svoj avtomobil. Prav miselni preskok ljudi bo največji izziv, priznava Čer. A prepričan je, da bodo ljudi poleg okoljskih učinkov ter dviga kvalitete

te bivanja, ki pride z manj pločevine na cestah in manj parkirišči, spodbudili zlasti veliki prihranki. Kot pojasnjuje, je mesečni strošek avtomobila v Sloveniji med 300 in 500 evri (pri čemer 80 odstotkov voznikov naredi manj kot 20 kilometrov dnevno oziroma je avto v povprečju v uporabi okoli pol ure na dan), s **car sharingom** v kombinaciji z javnim prevozom in kolesom pa lahko strošek mesečne mobilnosti po njegovih besedah znižamo na 100 evrov.

Možnost racionalizacije svojih stroškov preproznava tudi številna podjetja, prav tako mestne občine in javna uprava. Med njimi tudi Zavarovalnica Sava in mariborska občina, ki sta obe podprli projekt. Podžupan **Saša Pelko** je včeraj napovedal, da bodo tudi uradniki mestne občine za potrebe znotraj Maribora postopoma začeli uporabljati ta sistem. Če oziroma ko bo Avant Car uvedel več električnih avtomobilov, pa bi lahko s to storitvijo nadomestili skoraj cel voznik park, ki zdaj obsega deset avtomobilov. Podobno je dejal **David Kastelic**, predsednik uprave Zavarovalnice Sava, ki je že vrsto let Avant Carjev partner, že pol leta pa je tudi vključena v njihov sistem. "Cilj je, da našo floto vozil, ki obsega skupaj več kot 100 avtomobilov, vsaj razpolovimo. To pomeni veliko racionalizacijo stroškov. Naša vozila namreč popoldan in ponoči stojijo, kar že zaradi plačevanja parkirišč precej stane." Ena od dodatnih mariborskih lokacij, ki jih Avant Car v okviru mariborske širitve načrtuje jeseni, je tako napovedana pri novem centru Šerbinek, ki je zdaj v lasti Save, kjer bodo imele stranke namesto nadomestnih vozil možnost izbrati prav **car sharing**.

"Miselni preskok ljudi bo največji izziv"

Ljubljančani prihranili 40 milijonov

V Ljubljani, kjer je Avant Car projekt souporabe začel pred enim letom s 30 električnimi vozili na dvanajstih lokacijah, se je projekt odlično prijel - ponudbo bodo ta mesec znova širili, in sicer na že 100 vozil na 43 lokacijah, do konca prihodnjega leta pa tam načrtujejo že 500 vozil. "Dosedanji rezultat v Ljubljani je vsaj 500 manj zasedenih parkirišč in 40 milijonov evrov več denarja v žepih Ljubljančanov, seveda pa tudi manj izpustov," je povedal Čer.

V Mariboru bo možno voziti avtomobile BMW i3, Renault Zoe in Volkswagen e-Golf. Vozila so si ogledali tudi (z leve) **Matej Čer**, Saša Pelko in David Kastelic.

Foto: Igor NAPAST